

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE BLAUWE RIDDER IN DE HEKSENKUIL

Toneelspel voor de jeugd

door

JEF BODEN

Met muziek van: **WERNER BRAECKMANS**

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1986

(N° 1613)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstbrochures bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1986 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

DE BLAUWE RIDDER IN DE HEKSENKUIL.

---

rolverdeling

1. Sigrid, een tiener zoals er hier anno 1985 rondlopen
2. Filip, een tiener zoals er hier anno 1362 rondliepen
3. de blauwe ridder
4. Kris, eerste schildknaap van de blauwe ridder
5. Graaf
6. Miet, in dienst van de graaf als brein achter de duistere
aktiviteiten, bezit ook enig tovertalent
7. Officier, in dienst van de graaf als uitvoerder van Miets plannen
8. Gravin
9. Jeroen, tweede schildknaap van de blauwe ridder

Tijdens het binnenkomen van het publiek staan er enkele kisten met verkleedmateriaal. Twee spelers verschijnen en beginnen zich te verkleeden, bekijken elkaar in een spiegel, nagelen een zwaard in elkaar en zullen uiteindelijk als ridder en schildknaap uitgedost verdwijnen. Vooraleer ze opstappen, komt de schildknaap vooraan op het podium en zingt het lied van de blauwe ridder. Hij speelt daarbij gitaar.

HET LIED VAN DE BLAUWE RIDDER

Voor wie het nog nooit heeft gehoord
dit is het lied van de blauwe ridder
ik ben zijn schildknaap zo nu en dan
maar eigenlijk meer een troubadour
om te zingen van zijn helden-hmhm-daden

Je vraagt je misschien nu wel af
waarom zou hij hier van een blauwe zingen
ze komen voor in alle soort en kleuren
groene, rode, grijze maar ook blauwe
en ieder vindt zijn kleur dan ook de beste

Maar dan komen uw nieuwe vragen
wat heeft die blauwe eigenlijk wel gedaan
ik zing het graag want 't is niet zoveel
zelfs veel minder dan hij zelf denkt
maar 't leukste is hem zelf aan 't werk te zien

Voor wie het nog niet heeft gesnapt
dit is het lied van de blauwe ridder
ik ben zijn schildknaap zo nu en dan
maar eigenlijk liever nog een troubadour
om te lachen met zijn helden-hmhm-daden

De ridder staat zwijgend maar duidelijk ongeduldig te wachten.
De schildknaap gaat naar hem toe en ze verdwijnen samen. Even
later verschijnt Sigrid. Ze werpt haar boekentas opzij.

Sigrid : Eindelijk terug van school. Vermenigvuldigen, delen, werkwoorden, persoonsvorm, infinitief, voltooid deelwoord, splitsen in zinsdelen.

(ze richt zich tot het publiek) Los op: negen maal elf, zeven maal zes, vijf tot de derde macht, voltooid deelwoord van snappen, verleden tijd van weten. Ja, wist ik het maar altijd! Sigrid! Opletten! Groepswerk, huiswerk, vakantiewerk. Wanneer is er dan nog tijd om te spelen?

(ze raapt zuchtend haar boekentas op en begint verbaasd rond te kijken)

Maar....wat is dat hier? Dat is hier veranderd!

Het hele dorp is weg. 't Is anders. En er is hier niemand meer te zien. Het lijkt wel verlaten, betoerd. Dat moet ik uitzoeken.

Sigrid verdwijnt zoekend. Even later verschijnt Filip.

Filip : Ik hoorde toch iemand. Er was hier toch iemand. Zou er iemand teruggekomen zijn? Ontsnapt? Of was het nog maar eens de graaf met zijn schurken?

Sigrid komt stil op de stem af.

Sigrid : De graaf? Er is hier toch geen graaf?!

Filip : Jawel. Wie ben jij?

Sigrid : Sigrid.

Filip : Ik heb je hier nog nooit gezien. Ik moet weg.

Sigrid : Wacht nu even. Ik heb jou toch ook nooit gezien.

Filip : Je zou gemakkelijk voor de graaf kunnen werken.

Sigrid : Voor de graaf? Ik?

Filip : Als spion. Als verraadster.

Sigrid : Hou nu op met dat stomme gedoe. Vertel liever waar iedereen is.

Filip : Ze zijn weg.

Sigrid : Hoe? Weg?

Filip : Bij de graaf.

Sigrid : Wat doen ze daar?

Filip : Dat weet niemand....of jij misschien?

Sigrid : Graaf, graaf, er is hier toch geen graaf.

- Filip : O nee? Waar kom jij dan vandaan?
- Sigrid : Van school.
- Filip : School? Wat is dat?
- Sigrid : Meestal iets heel vervelend, maar iedereen moet erheen.
't Schijnt dat je er van alles kan leren.
- Filip : Ik begrijp er niets van. Vertel liever wat je hier komt doen.
- Sigrid : Wat ik hier kom doen? Ik woon hier!
- Filip : Jij woont hier? Ik woon hier! En..
- Filip en Sigrid samen: ik heb je hier nog nooit gezien.
- Sigrid : Die huizen. Wat is er met die huizen gebeurd?
- Filip : Niets. Ze zijn verlaten, maar verder...
- Sigrid : Verder? Ze zijn veranderd, veel kleiner, andere daken, andere...helemaal anders. En de wegen! Allemaal zandpaadjes...geen asfalt meer.
- Filip : Wie valt er?
- Sigrid : As-falt! Maar, wat heb je toch? We leven toch in 1985!
- Filip : 1985? 1362 zal je bedoelen.
- Sigrid : 1362! Kom nou. 't Is al goed geweest.
- Filip : Het is 1362 en 't is helemaal niet goed.
- Sigrid : Dat kan niet. Ik moet terug. Naar huis. Naar 1985.
- Filip : Kom, kom. Er is hier plaats genoeg. Een dorp vol huizen en niemand die er woont. Als wij nu eens samen...
- Sigrid : Het kan niet. Ik droom. Ik moet dromen.
- Filip : Dromen? Hoe komt het dorp er dan? En ik? Sta ik hier of niet?...Jij weet dus helemaal niets van de graaf af?
- Sigrid : Neen! Hou liever op met dat gezeur over die graaf en vertel me wat er met het dorp gebeurd is.
- Filip : Volgens mij niets. Ik woon daar en zo is 't altijd geweest.
- Sigrid : Maar ik woonde daar ook en ons huis is weg, verdwenen, veranderd.
- Filip : Tja.
- Sigrid : Niet alleen het huis, alles is zo oud.

- Filip : De huizen misschien. Ik voel me helemaal niet oud.
- Sigrid : Wat moet ik nu doen?
- Filip : Als je je dorp en je huis verloren hebt, kan je misschien hier blijven?
- Sigrid : Hier?
- Filip : Euh...Jouw huis stond daar. Mijn huis staat daar. Je zou bijvoorbeeld bij mij kunnen komen.
- Sigrid : Begin niet opnieuw. Je weet dat dat niet kan.
- Filip : Ik zou het best gezellig vinden.
- Sigrid zit verdrietig en onbegrijpend voor zich uit te staren.
- Filip droomt er al van Sigrid bij hem te verwelkomen.
- Sigrid : Het kan niet. Een heel dorp kan toch niet zomaar verdwijnen?
- Filip : Maar 't is er nog. Kijk. Zie jij de zon dan niet?
- Sigrid : Zon? Een toneelspot bedoel je!
- Filip : Pas op! Daar komt iemand. Verstop je! Vlug!
- Sigrid : Verstoppen? Waarom?
- Filip verstoppt zich ogenblikkelijk achter struiken. Sigrid aarzelt even, verstoppt zich vervolgens ook. De graaf, de officier en de heks(Miet) verschijnen.
- Graaf : Er is hier iemand! Ik moet ze hebben!
- Officier: Ik zie niemand.
- Graaf : Ik heb iemand horen spreken.
- Officier: Ik hoor niets.
- Graaf : Ik zeg je dat ik iemand gehoord heb.
- Officier: Iedereen zit opgesloten of is voor ons aan 't werken.
- Graaf : Voor ons?
- Officier: Hm, voor jou.
- Graaf : Voor mij ja, en ik zeg je dat hier iemand was. Wat zeg jij dan?
- Officier: Als jij zegt dat hier iemand was, dan is er iemand geweest.
- Miet : Ik dacht dat we iedereen gevangen genomen hadden.
- Graaf : Dat dacht ik ook. Soldaat! Heb je je werk goed gedaan?
- Officier: Soldaat? Ik ben officier!
- Graaf : Dat kan vlug veranderen. Heb je je werk goed gedaan?
- Officier: Ik denk het.

Graaf : Ik moet niet weten wat jij denkt. Heb je je werk goed gedaan of niet?

Officier: Euh, ja, vraag het aan Miet.

Miet : Je weet het nooit zeker.

Graaf : Ik betaal je om het zeker te weten.

Miet : Ik bedenk slechts de plannen. Die soldaat voert ze uit en daar weet ik niet zoveel van.

Officier: Soldaat? Ik ben officier.

Graaf : Ja, maar hoe lang nog?

Officier: Dit stuk heks weet zeer goed wat ik gedaan heb.

Miet : Stuk heks? (bezwerend) Kwaak als een kikker!

Officier: (springt ook als kikker rond) Kwaak, kwaak.

Graaf : Miet!

Miet : 't Is al goed. (wuijft naar de officier die rechtstaat)

Graaf : Ik wil duidelijk weten hoe het er bij staat.
(tot publiek) Was hier iemand?

Naargelang het publiek ja of nee roept, zwaaien Sigrid en Filip van achter de struiken afwisselend het tegenovergestelde zodat er enkele malen ja-nee-ja-nee geroepen wordt. Indien het publiek van bij het begin volmondig nee roept, kan een zelfzekere Sigrid jaknikkend zichtbaar zijn tot er toch iemand ja roept.

Graaf : Hoor je dat? Dat ruikt hier aardig naar een complot.

Officier: Ik ruik niets.

Graaf : Als ik iets onregelmatig ontdek, veroordeel ik je tot de brandstapel.

Miet : Kom, kom..

Graaf : Geen verontschuldigheden. Trouwens, brandstapels dienen voor heksen.

Officier: Zal ik opdracht geven wat hout te sprokkelen?

Miet : Meneer denkt zeker dat hij grappig is?

Officier: Het heeft de charmes van een open haard. Ik zou zelfs zeggen...de geur van een barbecue.

Graaf : Is het personeel uitgekibbeld?

Officier: Steeds tot uw dienst.

Miet : Slijmbal.

Graaf : Hoorde ik iets?

Miet : 't Kwam uit die richting.

Graaf : (fronst wenkbrauwen, aarzelt) Officier, controleer of er iemand is en breng alle overgebleven bewoners en

en eventuele indringers tot bij mij.

Officier stapt de zaal in. Hij maakt enkele opmerkingen over de 'vreemde' kleding e.d. van de toeschouwers. 'Is dit 1362?' Dan keert hij terug.

Graaf : En?

Officier: Ik heb wel wat gevonden.

Graaf : Waar zijn ze?

Officier: Ik weet niet eens wat het zijn.

Graaf : Wat?

Officier: Ze zien er zo raar uit. Ze lijken wel uit een andere tijd te komen.

Graaf : Ben je nog goed bij je hoofd? Nu zie je ook al spoken.

Officier: (verschrikt) Spoken?

Graaf : Of ben je behekst? Laat dan maar ineens twee brandstapels bouwen.

Officier: Maar, heer graaf...

Graaf : Of één grote als dat gemakkelijker is.

Miet : Hij schreeuwt als een aap. Als ik die graaf nu eens in een aap verander?

Officier: Kan je mij dan in een graaf veranderen?

Miet : Dat gaat niet. Een graaf heeft verstand nodig en dat kan ik onmogelijk voor je maken.

Graaf : Je hebt het allebei gehoord! Onderzoek waar die stemmen vandaan kwamen. We gaan terug. Volg me.

Officier volgt dadelijk. Miet aarzelt even, kijkt glimlachend in de richting van de schuilplaatsen van Sigrid en Filip en volgt dan ook. Sigrid en Filip komen voorzichtig te voorschijn.

Filip : Wat heb ik je gezegd?!

Sigrid : Rare jongens.

Filip : Ze willen ons gevangen nemen.

Sigrid : Dat lukt ze nooit.

Filip : Pas op. Heb je gezien wat die Miet allemaal kan!

Sigrid : Met dat soldaatje ja, laat ze maar eens iets met mij proberen. Er zal haar niet veel lukken!

Filip : Ik blijf wel uit haar buurt. Zolang het kan.

Sigrid : Dat hangt toch alleen van jezelf af. Als het hier zo gevaarlijk is, waarom blijf je dan nog langer hier?

Filip : Ik zou weg kunnen, maar dan laat ik alle anderen in de steek.

Sigrid : Die zijn bij die fameuze graaf.

Filip : Gevangen.

Sigrid : En jij wil ze bevrijden?

Filip : Willen wel, maar of dat ook kan.

Sigrid : We moeten eerst ontdekken waar ze zitten.

Filip : In het kasteel.

Sigrid : Dan is het duidelijk waarheen we moeten.

Filip : 't Is veel te gevaarlijk.

Sigrid : Je wil ze toch bevrijden?

Filip : We zullen zelf opgesloten worden.

Sigrid : Daar zijn ze niet vlug genoeg voor.

Filip : We moeten toch voorzichtig zijn.

Sigrid : Geen lawaai, niet te dicht bij elkaar.

Filip : Toch niet alleen?

Sigrid : Ik loop voorop. Jij volgt. Als één van ons tweetjes gevaar bemerkt, dan bootst die het geluid van een ezel na. Ik vertrek.

Sigrid af. Filip aarzelt. Miet en officier verschijnen achter de struiken.

Filip : (tot het publiek) Willen jullie me helpen? Boots dan het geluid van een ezel na als je wat ziet gebeuren. Probeer eens even. Goed zo. Stil nu, voorzichtig.

Officier en Miet sluipen dichterbij. Publiek balkt daardoor verder.

Filip : Ssst. 't Is in orde. Alleen als er gevaar is.

Officier en Miet overvallen Filip.

Miet : Zie je hoe eenvoudig het is.

Officier: Hoor eens wat een kabaal.

Miet : Daar moet je niet op letten. Dat zijn allemaal ezels. Die denken dat ze wat kunnen veranderen door te balken. De graaf zal tevreden zijn.

Officier: Dit zal wel de laatste zijn.

Miet : Tja, ik dacht dat we ze allemaal al hadden.

Officier: Ik was er zeker van.

Miet : Zeker ben je nooit.

Officier: (tot Filip) Verbergen kan je je, maar ontsnappen doe je ons toch niet. Je had je mond moeten houden, dan had de graaf je niet gehoord.

Miet : Maar...met wie sprak je dan? Loopt er hier nog iemand rond?

Filip : Nee.

Officier: Pas op. Je kan beter dadelijk de waarheid zeggen. Als er nog iemand is, zullen we die ook wel vinden.

Miet : Wel, loopt er nog één van die dorpingen rond?

Filip : Nee.

Miet : Je wil toch niet beweren dat je met de bomen stond te praten?

Filip : Ik heb niemand van het dorp nog gezien na die ontvoering door jullie.

Officier: Ontvoering? Je moest blij zijn dat je uit deze krotjes weg kan om op het kasteel te wonen.

Filip : Wonen in een stal en zwoegen als een paard.

Officier: Ik begin te denken dat dat voor jou nog te goed is.

Miet : Hou op. We gaan terug.

Officier: We gaan naar je vriendjes. Dan hoef je niet meer met de bomen te praten.

Officier en Miet gaan af en voeren Filip mee. De blauwe ridder verschijnt met schildknaap Kris. Ze 'rijden' op een houten paard: een stok met paardenkop.

Ridder : Zo niet. Let op. Ik laat het je nog eens zien. Je stapt op je paard. Hop! Je stapt. Je draaft. Ho! Je stopt.

Kris : Dat kan iedereen.

Ridder : Het lijkt eenvoudig, maar het is het niet.

Kris : Ik doe het niet meer, ik ben het beu.

Ridder : Je zal nooit een goede ridder worden.

Kris : Is dat belangrijk?

Ridder : Natuurlijk is dat belangrijk!

Kris : Ik zal je laten zien dat het belachelijk eenvoudig is.
(tot publiek) Wie wil er even komen tonen dat met zo'n
paard rijden belachelijk gemakkelijk is?

Kris laat een kandidaat op het podium stappen en met het 'stok-
paardje' stappen, lopen, stappen, stoppen.

Kris : Zie je dat?!

Ridder : 't Is niet echt. Dat bengeltje had geen zwaard. Zo
kom je nergens. 't Paard strompelde met moeite vooruit.
't Had ieder ogenblik op hol kunnen slaan.

Kris : Ik kan het gemakkelijk nog aan iemand anders vragen.

Ridder : Nee, nee, die hebben toch geen ridderbloed.

Sigrid verschijnt voorzichtig en slaat ze gade.

Kris : Flauwe kul. 't Is altijd hetzelfde met die ridders.
Ze denken dat ze alles kunnen, maar 't stelt helemaal
niks voor. Ze profiteren alleen maar van de domheid
van de anderen.

Ridder : Let op je woorden of ik stuur je verder naar mijn broer.

Kris : Ja, ja.

Ridder : Ja, ja...wie?

Kris : Ja blauwe ridder.

Ridder : Mijn broer de rode staat..

Kris : Ridder!

Ridder : Mijn broer, de rode ridder, staat bekend voor zijn
goedheid. Die maakt nooit een fout. Die is altijd
even goed.

Kris : Je moet het natuurlijk wel willen geloven.

Ridder : Hij zet zich onvoorwaardelijk in voor de armen en ver-
drukten.

Kris zucht.

Sigrid : Bent u ook zo edelmoedig?

Ridder : (verrast) Euh, euh, ja, natuurlijk.

Kris : Als het niet te moeilijk is.

Ridder : Geen onrecht is te klein om het niet te bestrijden.

Kris : Maar liever klein dan groot.

- Sigrid : Help me dan! Het hele dorp is gevangen. Eén jongen was ontsnapt, maar die is nu ook in de handen van die schurken gevallen.
- Ridder : Schurken!
- Kris : Welke schurken?
- Sigrid : De graaf.
- Ridder : Ik zal hem leren.
- Sigrid : En een soldaat.
- Ridder : Ik hak hem in brokjes.
- Sigrid : En een heks.
- Ridder : Ik maak....een heks?...Ik wil niet te egoïstisch zijn. Die mag jij aanpakken.
- Kris : Ik had niets anders verwacht.
- Ridder : Waar zijn de gevangenen? We gaan ze verlossen.
- Sigrid : Tja, wij waren ze ook nog aan 't zoeken.
- Ridder : Als we niet weten waar ze zijn, hoe kunnen we ze dan verlossen?
- Kris : Zoeken.
- Ridder : Zoeken?
- Kris : We kunnen ze eerst gaan zoeken.
- Ridder : Natuurlijk, zoeken. Maar dat duurt zo lang. Is er iemand die het weet?
- Sigrid : De graaf.
- Ridder : We vragen het aan de graaf.
- Sigrid : Juist. 'Meneer de graaf, waar hebt u die arme sukkels opgesloten? Dan kunnen wij ze vlug bevrijden'
- Kris : Je moet het onopvallend doen.
- Ridder : Onopvallend doen. Maar als ik hem zie. Ik zal hem niet sparen. De boef. De schurk. We zullen hem leren onschuldige mensen op te sluiten.
- Sigrid : Lang zullen jullie niet moeten wachten. Ik hoor iets.
- Ridder : Vlug verstop je.
- Sigrid : Verstoppem? Je wil toch niet vluchten?
- Ridder : Nooit. Vluchten kan niet meer. Wel voorzichtig zijn. Eerst zien hoe gevaarlijk ze wel zijn.

Terwijl Sigrid en de blauwe ridder zich verstoppen, neemt Kris zijn gitaar en zingt.

refrein: We kennen ze nu allemaal
 de blauwe ridders met hun ideaal
 bevechten gaan ze ieder onrecht
 maar moed is er steeds te weinig
 en je verstoppen zo eenvoudig

Gevaren zijn echt niet klein
 en ook al doet zo'n ridder niks
 avonturen vallen op zijn hoofd
 een draak en een verdwenen schat
 prinsessen ontvoerd of bijna dood
 blauwe ridders worden bleek
 maar ze blijven altijd koen en groot

refrein

Heb je dan nog nooit gemerkt
 't gebeurt in elk nieuw verhaal
 de sterke ridder is gevangen
 maar hij redt zich telkens weer
 en onder ons nu ook gezegd
 het zijn de knaapjes zoals ik
 die ridders redden uit gevaar en nood

refrein

Voorzichtig zijn, niet vluchten
 kijk eerst hoe sterk je vijand is
 overwin dus kies vooraf
 de goede kant, de sterkste kant
 als het dan niet anders kan
 de slachtoffers zwijgen voorgoed
 geen ridderboek dat spreekt vanuit de dood

refrein

Ridder : (verschijnt even) Kom hier! 't Is niet het goede moment om liedjes te zingen.

Kris : Voor zulke liedjes vind hij nooit een goed moment.

Kris verdwijnt schouderophalend. Graaf, officier en Miet verschijnen.

Graaf : Ik wist wel dat ik die jongen gehoord had.

Sigrid : (achter de struik) Filip!

Graaf : (tot Miet) O, Filip? Mooie naam voor zo'n jongen.

Miet : Wat moet er mee gebeuren?

Officier: Gooi hem in de kerker!

Miet : Daar schieten we niks mee op.

Graaf : 't Kost ons alleen maar eten.

Officier: Wat water en een korstje brood.

Sigrid : Smeerlappen.

Graaf : (tot officier) Zei jij iets, soldaat?

Officier: Wie? Ik? Die soldaat van u misschien, maar ik.... nee hoor! (kijkt onbegrijpend heen en weer)

Miet : Hij kan beter bij de anderen gebracht worden.

Graaf : Juist.

Miet : Hij is groot genoeg om op de velden te werken, dus..

Blauwe ridder en Kris komen te voorschijn. De drie zijn verrast.

Miet herstelt zich het snelst van de verrassing.

Miet : Kijk eens hier. De blauwe ridder. Aangenaam. Ik heb je altijd al eens willen ontmoeten.

Ridder : (vereerd) Aangenaam. Het verheugt me horen dat jullie me kennen.

Miet : Mag ik u voorstellen: mijn graaf,...een soldaat.

Officier: Officier!

Ridder : Aangenaam. Kris, een schildknaapje en...

(kijkt rond maar Kris geeft hem een por om hem te laten zwijgen. Sigrid blijft verstopt)

Graaf : (fluisterend) Zou hij iets gehoord hebben?

Miet : Ben je hier al lang?

Ridder : O, wel, eh...

Kris : Neen, we komen hier juist toe.